

FÖLDES NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

✉ 4177 FÖLDES, Karácsony Sándor tér 5. ☎ (54) 531 – 000

E-mail: hivatal@foldes.hu

Iktatószám:

5.

B E S Z Á M O L Ó
– a Képviselő-testülethez –

a Települési Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

Előterjesztő: Jeneiné Dr. Egri Izabella polgármester

Készítette: Dr. Szabó Irma Ibolya FÉB elnöke

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉS
FÖLDES, 2026. ÁPRILIS 30.

Beszámoló a Földesi Értéktár Bizottság munkájáról

A Földesi Értéktár Bizottság (továbbiakban: Bizottság) a magyar nemzeti értékek és hungarikumok értéktárba való felvételéről és az értéktár bizottságok munkájának szabályozásáról szóló 324/2020. (VII. 1.) Korm. rendelet 4. § (1) c) pontjában rögzített kötelezettségének megfelelően készítette el beszámolóját a munkáját tárgyaló 2025. április 24-ei képviselő-testület óta 2026. április 14-éig eltelt időszakról.

I. Általános jellemzők

2023. június 1. napján **életbe lépett a Bizottság módosított szervezeti és működési szabályzata** – bizottság nevéből a települési jelző kimaradt, így a Földesi Értéktár Bizottság megnevezése vált hivatalossá; a tagok létszáma öt főre csökkent; intézkedés történt a logó használatáról; a dokumentumból kikerült a jogszabály által előírt kötelezően megtartandó két ülés hónapjának a meghatározása –, így a beszámoló időszakában már **ezt figyelembe véve folytatódott a bizottság munkája.**

A Bizottság feladatellátására a 2025-ben megfogalmazott célkitűzés volt az irányadó: szándékosan lassult az értékfeltárás üteme. Nem a nyilvántartott értékek mennyiségének növelése, hanem a **meglévő értékeink megismertetése, megélése került a figyelem és munkavégzés középpontjába.**

A Bizottság a település intézményeivel és civil szervezeteinek jelentős részével továbbra is szorosan **együtműködött**: 18 helyi szervezet (7 intézmény, 10 civil szerveződés és az értéktár bizottság) szándéknyilatkozatot írt alá a Helyi Nemzeti Értékeink Hete – 2025 pályázat beadásakor, és eltérő intenzitással, de részt vettek és vesznek annak 2026. augusztus 31-éig tartó megvalósításában.

Kapcsolattrendszerünk bővült. Eddig a Püspökladányi járásban működő települési értéktárakkal működtünk együtt, jórészt a helyi rendezvényeinkre történő meghívásukkal, ahogy ez 2025. április 14-ére is megtörtént. Október 16-án **Tiszaújváros** (Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye) értéktár bizottsága tapasztalatcsere látogatásra érkezett hozzánk, megismerni a földesi jó gyakorlatokat, ahogy erről a Hajdú-Bihari Napló október 27-i lapszáma is hírt adott.

A Hajdú-Bihar Vármegye Értéktár Bizottságával a **kapcsolattartás igen egyoldalú** maradt, jóllehet ebben az időszakban a tetemes adminisztrációval és időráfordítással járó országos adatbázis (NEKTÁR) kiépítésébe való bekapcsolódásunkat az ügyintézőjük tanácsokkal segítette.

A tájékoztatás időszakában a **Bizottságnak formálisan hat ülése volt**, a tagok között és az együtműködésben résztvevő szervezetek tagjaival a kapcsolattartás az előrehaladás érdekében azonban folyamatos. Különösen így volt ez a HUNG-2024 pályázat 2025. évre áthúzódó feladatainak ellátása és alkalmainak megszervezése, valamint a már említett adatbázis feltöltése során, és ez jellemző a 2025. évi pályázat megvalósításakor.

Az értéktári tevékenységhez **az önkormányzat** 500 E Ft kiadást tervezett be az éves költségvetésébe, mely összeget a FÉB által készített és az Önkormányzat által beadott **HUNG-2026** „Értékösvény – ahol a falu mesél” **pályázat 3 846 321 Ft támogatása** megsokszorozott.

Az Értéktár **folyamatosan bővülő anyaga minden érdeklődő számára hozzáférhető** Földes weboldalán a Településünk/Települési értéktár link megnyitásával. Ugyanitt található meg a helyi értékeink egy részét bemutató imázsfilm is. <https://www.foldes.hu/>. A Bizottság tájékoztató beszámolója **ezért nem tartalmaz mellékleteket**.

II. Tevékenységek és mutatói

A Képviselő-testület által elfogadott előző beszámolóban tervezett főbb feladatokat időközben a Bizottság többel is **kiegészítette** és az összeset **megvalósította**, illetve jelenleg is **folyamatosan dolgozik a megvalósításáért**.

a) *Helyi Nemzeti Értékeink Hete-2024. további, 2025-ben aktuális programjainak megvalósítása*

(Névtáblák ünnepélyes átadása, hozzá kapcsolódó előadás; könyvbemutató/író-olvasó találkozó, három vetélkedő megszervezése)

Földes Napján, 2025. április 14-én a Képviselő-testületi ülés keretében megtörtént a településrészek régi megnevezéseit tartalmazó **12 névtábla átadása**, és a helyi értékeinknek a múlt és jelen összekapcsolásában játszott szerepéről tartott előadás is része volt az ünnepi rendezvénynek. 2025. június 6-án a könyvtár szervezésében, együttműködve az általános iskolával, **író-olvasó találkozóra** került sor, melynek keretében a majd' száz iskolás megismerte Vass Gergely Földön szárnyakon című könyvét Németh Szilárd ötletgazda, valamint Imre István és madarainak sok ismeretet és élményt is adó közreműködésével. Május és június hónapban **megvalósult a három vetélkedő** is általános iskolások és felnőttek (Földesi Népfőiskola tagjai) számára.

b) *Helyi Nemzeti Értékeink Hete-2024. pályázat szakmai beszámolójának elkészítése*

A pályázat szakmai beszámolóját **a megadott határidőre**, 2025. június 30-ára **elkészítettük**, és közreműködtünk a pénzügyi elszámolás összeállításában is. Elfogadásáról még nem kaptunk visszajelzést.

c) *Értékfeltárás ösztönzése, a beérkező javaslatok véleményezése*

Helyi nemzeti értékeink köre a beszámoló időszakában **nem bővült**. Érkezett javaslat – Jámbor István téveszalakító/-szervező munkássága – jelenleg átgondolás alatt van, kiterjesztve azt a település szövetkezeti mozgalmának egészére.

d) *Meglévő értékeink megismertetésének elősegítése (pl. Emlékkiállítás nyitvatartása, önkéntes közreműködők/segítők toborzása stb.)*

Az értékeink megismertetése folytatódott, illetve több szalon is elindult, köszönve ezt néhány intézménynek és civil szervezetnek is. Elsősorban Gondáné Gaál Annamária és a könyvtár munkatársainak közreműködésével elkészítettett a helyi értékeinket megjelenítő ülőkockák használata (vetélkedők és más foglalkozások alkalmával) jelentette az újdonságot. A cél elérésében nemcsak szórakoztató elfoglaltságnak, de igen hasznosnak is bizonyult a FÉSZEK Egyesület által készített és népszerűsített, a nyilvántartott értékeinket is tartalmazó kártyacsomag. Nem volt erőnk és időnk előrelépni az összegyűjtött értékeink (pl. Karácsony Sándor Emlékiállítás, Földesi Helytörténeti Gyűjtemény) látogatásának szorgalmazásában és a nyitvatartásuk megszervezésében (nemcsak szervezett igény esetén). Ezen a téren van teendő! Bizottságunk munkájába azonban tevételesen be tudunk vonni Hegedűsné Török Ildikót, aki a FÉSZEK Egyesületet képviseli. Horváth Sándorné EIKSZ Bizottság elnöke javaslattevőként és operatív munkavégzőként is folyamatosan együtt dolgozik a FÉB-tagjaival.

e) *Pályázati anyag átgondolása a Hungarikum pályázat következő kiírására*

Az Agrárminisztérium által 2025. május 7-én meghirdetett „a nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésének, megismertetésének, megőrzésének és gondozásának támogatására” elnevezésű, HUNG–2025 kódjelű nyílt pályázati felhívására **elkészítettünk egy pályázatot,** melyet Földes Nagyközség Önkormányzata beadott. A Támogatonál HUNG- 2025/12611 pályázati azonosító számon nyilvántartásba vett „**Értékösvény - ahol a falu mesél**” című pályázat a kért támogatást, 3.846.321 Ft-ot maradéktalanul megkapta. **Pályázatunkkal értékeink egységes megjelenítésére és a láttatására helyeztük a hangsúlyt** oly módon is, hogy múltunk megismerése élményt adjon a jelenben, ami az egyre elmélyülő kötődés és büszkeség mellett újabb és újabb ismeretszerzésre sarkallja településünk apraját és nagyját, bevonásukkal erősíti helyi kötődésüket, különös hangsúllyal a gyermek-és ifjú korosztályra. Az ő érdeklődésüket kívánjuk erősíteni a digitális tartalommal is. Megvalósításának végső határideje 2026. augusztus 31.

A pályázat – tartalma a Képviselő-Testület előtt nem ismeretlen – megvalósításához az elmúlt ősön hozzákezdtünk, és ez a **munka napi koordinációt és feladatok elvégzését igényli.** Fő elemeiből a helyi értékeinket bemutató 200x150 cm méretű köztéri **látványterkép elkészítése** időarányos állapotban van, **a tartószerkezete** pedig elkészült. A **digitális tartalom** tervezéséhez, továbbá a **két kiadvány** összeállításához még ebben a hónapban hozzá kell kezdeni. Ez utóbbihoz Horváth Sándorné vezetésével már **megalakult** a pedagógusokból álló **két munkacsoport.**

Feladatként jelentkezik megállapítani, hogy a készülő digitális tartalmat (kb. 120 légifelvétel) elbírja-e <https://www.foldes.hu/telepulesunk> honlapon a Földesi értéktár mérete.

A Látványterkép és a kiadványok átadását augusztus közepére javasoljuk, melyhez szükséges a Képviselő-testület állásfoglalása.

- f) *A Települési Értéktár anyagának folyamatos bővítése a <https://www.foldes.hu/> weboldalon*

Az elérhető anyagok mennyisége a beszámoló időszakában nem sokkal gyarapodott. A pályázat idetartozó részének megvalósításával e feladatunknak is eleget teszünk.

- g) *Nem tervezett, de elvégzett feladat*

A magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénnyel összhangban az Agrárminisztérium elkészítette a nemzeti értéknilyvántartó felületet, ami a <https://nektar.hungarikum.hu> címen érhető el. A **NEKTÁR értéknilyvántartó felület** azt a célt szolgálja, hogy Magyarország - településektől, határoktól és szakkategóriáktól függetlenül - minden értékét összegyűjtse és elérhetővé, egyszerűen kereshetővé tegye a nagyközönség számára.

A helyi értéktárak feladatul kapták, hogy az elmúlt évek alatt gyűjtött jelentős mennyiségű érték adatait töltsék fel a NEKTÁR adatbázisába 2025. június 30-áig. Nagy kihívást jelentett mindez a mi értéktárunknak is, hiszen egyben egy leltározást és ellenőrzést is el kellett végeznünk a munkafolyamat során. Egyrészt leltározást abban az értelemben, hogy nyilyvántartásunkban szereplő értékek minden adata rendelkezésre áll és elérhető. Másrészt ellenőrzés szempontjából át kellett tekintenünk, hogy a rendelkezésre álló adatok megfelelnek a szabályozási környezetben megadott feltételeknek (27-féle adat).

A feladat elvégzésében bizottságunk minden tagja részt vett, és a meghosszabbított határidőig teljesítettük a kötelezettséget. A felület kezelését (adatfeltöltést) a bizottság elnöke kényszerből vállalta magára. (A feltöltés elmulasztása kimondatlanul is a pályázatokból való kizárást hozza magával).

A NEKTÁR adatainak ismeretében elmondhatjuk, hogy a nyilyvántartásba vett helyi értékek számát tekintve – elégedettek, sőt büszkék is lehetünk. Magyarország 3155 településén 4150 települési értéket regisztráltak. Ebből Hajdú-Bihar Vármegye 82 települése összesen 247 értéket töltött fel. Földesen nyilyvántartásba vett és az országos adatbázisban is megtalálható helyi értékek száma: 38 db (néhány feltöltött érték nem látható, ennek utána kell nézni), ami a megyei értékek 15,4%-a. Az azóta nyilyvántartásba vett helyi nemzeti értékeink feltöltését folyamatosan kell végezni.

III. A Bizottság feladata a következő időszakra

- b) *„Értékösvény - ahol a falu mesél” HUNG-2026 pályázat megvalósítása 2026.*
(Látványterkép, digitális tartalom, két kiadvány)

Határidő: 2026. augusztus 31.

- b) *„Értékösvény - ahol a falu mesél” HUNG-2026 pályázat szakmai beszámolójának elkészítése*

Határidő: 2026. szeptember 31.

c) Értékelés feltárás ösztönzése, a beérkező javaslatok véleményezése

Határidő: folyamatos

d) Meglévő értékeink megismertetésének elősegítése (pl. Emlékkiállítás nyitvatartása, önkéntes közreműködők/segítők toborzása, stb.)

Határidő: folyamatos

e) Az új érték/ek tablójának elkészítése

Határidő: 2026. december 31.

f) Pályázati anyag átgondolása a Hungarikum pályázat következő (2027-re szóló) kiírására

Határidő: 2026. folyamatos

g) A NEKTÁR adatbázis kiegészítése

Határidő: 2026. folyamatos

A Bizottság tagjai a beszámolót annak leadása előtt megismerték, véleményezték.

Földes, 2026. 04. 17.

Dr. Szabó Irma
FÉB elnök

FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
..../2026. (IV.30.) számú
HATÁROZAT - TERVEZETE
a Települési Értéktár Bizottság 2025. évi munkájáról

A Képviselő-testület

a Földesi Települési Értéktár Bizottság munkájáról szóló beszámolót a határozat mellékletében foglaltak szerint **e l f o g a d j a** .

F e l h a t a l m a z z a a polgármestert, hogy a Képviselő-testület döntéséről tájékoztassa az illetékest.

Határidő: azonnal

Felelős: Jeneiné Dr. Egri Izabella polgármester

Földes, 2026. április 30.

Jeneiné Dr. Egri Izabella
polgármester

Dr. Polgárné dr. Katona Gabriella
jegyző